

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1599

[Total No. of Pages : 2

[5410]-101

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 101 : Foundations of Library and Information Science

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) State the functions of Research Libraries.
- b) Explain the structure of National Libraries.
- c) List different extension activities performed by Public Libraries.
- d) State services provided by special libraries.
- e) List objectives of university libraries.

Q2) Answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Trace the history of development of libraries in the world.
- b) Explain the principles of librarianship given by D. Urquhart.

Q3) Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Discuss the role of libraries in education.
- b) State five laws of library science and explain the first law of library science in detail.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1599

[5410]-101

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 101 : Foundations of Library and Information Science

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) संशोधन ग्रंथालयांची कार्ये नमूद करा.
- ब) राष्ट्रीय ग्रंथालयांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क) सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या निरनिराळ्या विस्तारित कार्याची यादी द्या.
- ड) विशेष ग्रंथालयांनी पुरविलेल्या सेवा नमूद करा.
- इ) विद्यापीठीय ग्रंथालयांची ध्येयांची यादी द्या.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) [10]

- अ) जगातील ग्रंथालयांच्या विकासाच्या इतिहासाचा मागोवा घ्या.
- ब) डी. अर्काट यांनी दिलेली ग्रंथपालनाची तत्वे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) [15]

- अ) ग्रंथालयांची शिक्षणातील भूमिका यावर चर्चा करा.
- ब) ग्रंथालय शास्त्राचे पाच नियम सांगा आणि ग्रंथालय शास्त्राचा पहिला नियम सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1600

[Total No. of Pages : 2

[5410]-102

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 102 : Library Organisation

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each (Any three) **[15]**

- a) State the book selection policy in public library.
- b) State the different types of periodicals.
- c) Explain the purpose of library statistics.
- d) State the pre-requisites of a good charging system.
- e) Write a note on Accession Register.

Q2) Answer in 100 words (Any one) **[10]**

- a) Explain the role of GOC in acquisition work.
- b) Discuss with examples, different types of tools used for selection of books in a library.

Q3) Answer in 300 words (Any one) **[15]**

- a) Explain in detail Browne charging system.
- b) State the purpose of an Annual Report. Describe the various contents of an Annual Report.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1600

[5410]-102

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 102 : Library Organisation

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) 50 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणतीही तीन) **[15]**

अ) सार्वजनिक वाचनालयात ग्रंथ निवडीचे धोरण नमूद करा.

ब) नियतकालिकांचे विविध प्रकार नमूद करा.

क) ग्रंथालय आकडेवारीचा उद्देश स्पष्ट करा.

ड) चांगल्या देवेघेव पद्धतीची पूर्व-तयारी नमूद करा.

इ) दारवल नोंदवही वर टीप लिहा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणतेही एक) **[10]**

अ) ग्रंथ उपार्जन करण्यामध्ये GOC ची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) ग्रंथ निवडीसाठी लागणाऱ्या विविध साधनांची सोदाहरण चर्चा करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा (कोणतेही एक) **[15]**

अ) ब्राऊन देवेघेव पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.

ब) वार्षिक अहवालाचा उद्देश नमूद करून त्याच्यातील विविध घटकांचे वर्णन करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1601

[Total No. of Pages : 2

[5410]-103

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 103 : Reference Service & Information Sources

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in 50 words each : (Any three)

[15]

- a) What are FAQs?.
- b) State the features of electronic sources.
- c) What is Reader Advisory Service?
- d) List Document Delivery Services.
- e) Define Referral Service.

Q2) Write answer in 100 words : (Any one)

[10]

- a) Explain in detail the qualities of good reference librarian.
- b) Write the difference between a 'general book' and reference book.

Q3) Write Answer in 300 words : (Any one)

[15]

- a) What are encyclopedias? Write an detailed note on any one encyclopedia of your choice.
- b) Define Reference service. Explain in detail how it is provided in an academic library.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1601

[5410]-103

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 103 : Reference Service & Information Sources

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1) 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]
- अ) एफ. ए. क्यू (FAQ) म्हणजे काय?
ब) इलेक्ट्रॉनिक साधनांचे वैशिष्ट्य सांगा.
क) 'वाचक सल्ला सेवा' काय आहे?
ड) 'प्रलेख वितरण सेवा' यांची यादी द्या.
इ) 'रेफरल सेवा' ची व्याख्या द्या.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) [10]
- अ) चांगल्या संदर्भ ग्रंथपालाचे गुण सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) 'सामान्य ग्रंथ' व 'संदर्भ ग्रंथ' यातील फरक लिहा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) [15]
- अ) 'ज्ञानकोश' म्हणजे काय? आपणास वाटेलत्या ज्ञानकोशावर सविस्तर टीप लिहा.
ब) 'संदर्भ सेवा' ची व्याख्या द्या? ही सेवा शैक्षणिक ग्रंथालयात कशी दिली जाते हे सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1602

[Total No. of Pages : 2

[5410]-104

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 104 : Information Science

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer the following in 50 words : (Any three) **[15]**

- a) Define Oral Communication of information.
- b) Enlist the importance of users study.
- c) Define Information. State its characteristics.
- d) What is Current Approach of users to information.
- e) What do you mean by "Progress Report"?

Q2) Write answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Write a detail note on Documentation service.
- b) Discuss different techniques and methods of assessing information needs of researches.

Q3) Write Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Discuss the various categories of documentary sources with the help of diagram.
- b) Explain Information Transfer Process with the help of diagram.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1602

[5410]-104

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 104 : Information Science

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे द्या. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) मौखिक माहिती संप्रेषणाची व्याख्या द्या.
ब) उपयोजक अभ्यासाचे महत्व विषद करा.
क) माहितीची व्याख्या सांगून तिचे वैशिष्ट्ये सांगा.
ड) उपयोजकांचे माहिती विषयक प्रचलित दृष्टीकोण म्हणजे काय?
इ) प्रगती अहवाल ह्या मधुन तुम्हाला काय बोध होतो?

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]

- अ) प्रलेखन सेवे वर एक सविस्तर टीप लिहा.
ब) उपयोजकांच्या माहितीच्या गरजा जाणून घेण्याच्या विविध पद्धती आणि तंत्राची चर्चा करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) [15]

- अ) आकृतीच्या साह्याने प्रलेख्यांच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.
ब) आकृतीच्या साह्याने माहितीच्या स्थलांतरण प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1603

[Total No. of Pages : 2

[5410]-105

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 105 : Knowledge Organisation : A (Theory)

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) State the purpose of classification.
- b) Write a note on knowledge classification.
- c) What do you mean by APUPA Book arrangement?
- d) Write a note on Tree of porphyry.
- e) What is Lamination?

Q2) Answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Define notation. State the different types of notation.
- b) Write a detailed note on canon of characteristics.

Q3) Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Explain the special features of library classification.
- b) Write a detailed note on universe of subjects as mapped in DDC.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1603

[5410]-105

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 105 : Knowledge Organisation : A (Theory)

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1)** प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) **[15]**
- अ) वर्गीकरणाचा उद्देश नमूद करा.
ब) ज्ञान वर्गीकरणावर टीप लिहा.
क) APUPA ग्रंथ रचना म्हणजे काय?
ड) पॉर्फिरीचा वृक्ष यावर टीप लिहा.
इ) लॅमिनेशन म्हणजे काय?
- प्रश्न 2)** 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**
- अ) चिन्हांकनाची व्याख्या देऊन त्याचे प्रकार नमूद करा.
ब) गुणलक्षणाची सुत्रे यावर सविस्तर टीप लिहा.
- प्रश्न 3)** 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[15]**
- अ) ग्रंथ वर्गीकरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) डी. डी. सी. पद्धतीतील ज्ञान विश्वाच्या रचने विषयी सविस्तर टीप लिहा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1604

[Total No. of Pages : 2

[5410]-106

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 106 : Document Description : A (Theory)

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) Write the advantages of Bibliography.
- b) Give the advantages of dictionary catalogue.
- c) Give different parts of the book.
- d) Explain importance of canons in the code of cataloguing.
- e) Give different sections of an entry.

Q2) Write Answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Compare card form, book form and sheat form of library catalogue.
- b) Describe the structure of main entry in AACR - II - (R).

Q3) Write Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Explain the role of catalogues in library system.
- b) Point out the differences between classified catalogue and dictionary catalogue.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1604

[5410]-106

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 106 : Document Description : A (Theory)

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) **[15]**

- अ) ग्रंथ सूचीचे फायदे लिहा.
ब) कोशतालिकेचे फायदे द्या.
क) ग्रंथाचे निरनिराळे भाग द्या.
ड) तालिका संहितेच्या सूत्रांचे महत्व स्पष्ट करा.
इ) नोंदीचे निरनिराळे विभाग द्या.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

- अ) पत्ररूप, ग्रंथरूप आणि चिठ्ठी रूप तालिकेची तुलना करा.
ब) A.A.C.R.- II - R च्या मुख्य नोंदीच्या आराखड्याचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[15]**

- अ) ग्रंथालयातील तालिकाकाराची भूमिका स्पष्ट करा.
ब) वर्गीकृत तालिका आणि कोश तालिका या मधील फरक स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1605

[Total No. of Pages : 2

[5410]-107

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 107 : Information Technology : A (Theory)

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words : (Any three)

[15]

- a) What is the Primary Memory of Computer.
- b) Give the features of Information Technology.
- c) What do you mean by World Wide Web (WWW).
- d) Write a short note on Digitization.
- e) Write a brief note on Email Services.

Q2) Answer in 100 words : (Any one)

[10]

- a) What is meant by library software? State its need and application in a Library.
- b) What is meant by Library Network? Discuss its needs and purpose in Library.

Q3) Answer in 300 words : (Any one)

[15]

- a) State the need of Information Technology in library and discuss its various components.
- b) Explain the different generation of computer with their characteristics.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1605

[5410]-107

B.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 107 : Information Technology : A (Theory)

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) संगणकाची प्राथमिक स्मृती म्हणजे काय?
ब) माहिती तंत्रज्ञानाचे वैशिष्ट्ये सांगा.
क) वर्ल्ड वाईड वेब (WWW) मधुन तुम्हाला काय बोध होता.
ड) डिजीटायझेशन वर थोडक्यात टीप लिहा.
इ) ई-मेल सेवे वर थोडक्यात टीप लिहा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [10]

- अ) ग्रंथालय आज्ञावली म्हणजे काय? ग्रंथालया मधुन ग्रंथालय आज्ञावली ची आवश्यकता व उपयोग सांगा.
ब) ग्रंथालय जाळे म्हणजे काय? ग्रंथालय जाळे याची गरज व उद्देशांची चर्चा करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [15]

- अ) माहिती तंत्रज्ञानाची ग्रंथालयांमध्ये आवश्यकता सांगून त्याचे विविध घटकांची चर्चा करा.
ब) संगणकाच्या विविध पिढ्या स्पष्ट करून प्रत्येक पिढीचे वैशिष्ट्ये सांगा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1606

[Total No. of Pages : 2

[5410]-201

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 201 : Librarianship as a Profession

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) [15]

- a) Give the advantages of public relations.
- b) Give objectives of IFLA.
- c) Give functions of ILA.
- d) State programmes of IASLIC.
- e) Write objectives of RRRLF.

Q2) Write answers in 100 words : (Any one) [10]

- a) Explain different barriers in Resource Sharing.
- b) Discuss knowledge sharing activities in India.

Q3) Write answers in 300 words : (Any one) [15]

- a) Explain salient features of Maharashtra State Public Libraries Act, 1967.
- b) Explain philosophy of librarianship.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1606

[5410]-201

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 201 : Librarianship as a Profession

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1)** प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) **[15]**
अ) जनसंपर्काचे फायदे द्या.
ब) इफ्ला ची ध्येये द्या.
क) आय. एल. ए. ची कार्ये द्या.
ड) आयस्लिक चे कार्यक्रम नमूद करा.
इ) आर. आर. आर. एल. एफ. ची ध्येये लिहा..
- प्रश्न 2)** 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**
अ) साधनांच्या वाटणीतील निरनिराळे अडथळे स्पष्ट करा.
ब) भारतातील ज्ञानवाटणीची कार्ये यावर चर्चा करा.
- प्रश्न 3)** 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[15]**
अ) महाराष्ट्र राज्य सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम 1967 ची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) ग्रंथपालनाचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1611

[Total No. of Pages : 2

[5410]-202

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 202 : Library Management

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) What is POSDCORB?
- b) Write a note on enemies of books.
- c) Differentiate between open access and closed access.
- d) Write a note on ethics of shelving.
- e) Write any five functions of library committee.

Q2) Answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Discuss various methods of stock-verification.
- b) What is library budget and describe various components of budget.

Q3) Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) What is meant by Book Binding? Describe various methods of binding books in a library.
- b) Define Management and explain in detail Scientific Management.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1611

[5410]-202

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 202 : Library Management

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]
अ) POSDCORB म्हणजे काय?
ब) ग्रंथाच्या शत्रुंवर टीप लिहा.
क) मुक्त द्वार आणि बंद द्वार पद्धती यातील फरक सांगा.
ड) ग्रंथ मांडणीच्या नितीमत्तेवर टीप लिहा.
इ) ग्रंथालय समितीची कोणतीही पाच कार्ये लिहा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]
अ) ग्रंथ पडताळणीच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.
ब) ग्रंथालय अंदाजपत्रक म्हणजे काय ते सांगून त्याच्या विविध घटकांचे वर्णन करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [15]
अ) ग्रंथ बांधणी म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथ बांधणीच्या विविध पद्धतींचे वर्णन करा.
ब) व्यवस्थापन म्हणजे काय ते सांगून शास्त्रीय व्यवस्थापन विस्ताराने स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1607

[Total No. of Pages : 2

[5410]-203

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 203 : Reference Sources

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words : (Any three)

[15]

- a) What are year books?
- b) What is information literacy?
- c) Explain Biographies.
- d) Write a note on world of learning.
- e) Give examples of various geographical sources.

Q2) Answer in 100 words : (Any one)

[10]

- a) Write a detailed note on Indian National Bibliography.
- b) What is user Education? Discuss its need in the library.

Q3) Answer in 300 words : (Any one)

[15]

- a) Discuss purpose and need of Bibliographic control in the light of information explosion.
- b) State need for Evaluation of Reference sources and explain criteria for evaluation of year books.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P1607

[5410]-203

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 203 : Reference Sources

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) वार्षिके म्हणजे काय.
ब) माहिती साक्षरता म्हणजे काय.
क) 'चरित्रे' स्पष्ट करा.
ड) वर्ल्ड ऑफ लर्निंगवर टीप लिहा.
इ) भौगोलिक साधनांचे उदाहरणे द्या.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]

- अ) भारतीय राष्ट्रीय ग्रंथसूची वर सविस्तर टीप लिहा.
ब) उपयोजक प्रशिक्षण म्हणजे काय? ग्रंथालयात त्याच्या गरजेची चर्चा करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [15]

- अ) माहिती विस्फोटाच्या संदर्भात 'ग्रंथसूचीय नियंत्रणाच्या' हेतूंची आणि आवश्यकतेची चर्चा करा.
ब) संदर्भ साधनांच्या मूल्यमापनाची गरज सांगून वार्षिके या संदर्भ साधनांच्या मूल्यमापनाच्या कसोट्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1608

[Total No. of Pages : 2

[5410]-204

B.LIB.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 204 : Organization of Information and services

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in 50 words each : (Any three)

[15]

- a) State the quality of good abstract.
- b) Write a short note of INIS.
- c) What is mean by Information system.
- d) State the need of thesaurus in short.
- e) State the importance of Reprography.

Q2) Answer in 100 words : (Any one)

[10]

- a) Explain the concept of Vocabulary Control and state its different tools.
- b) Discuss the need of SDI. Explain the different steps involved in SDI.

Q3) Answer in 300 words : (Any one)

[15]

- a) What is Chain Indexing? Explain Chain Indexing with example.
- b) Write a detailed note NISSAT and its SIC.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1608

[5410]-204

B.LIB.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 204 : Organization of Information and services

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) चांगल्या साराचे गुणधर्म सांगा.
ब) INIS वर एक थोडक्यात टिप लिहा.
क) माहिती प्रणाली म्हणजे काय?
ड) थिसोरस चे आवश्यकता थोडक्यात सांगा.
इ) प्रतिरूप लेखनाचे महत्व सांगा.

प्रश्न 2) प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]

- अ) शब्द संग्रह नियंत्रण ही संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे विविध साधने सांगा.
ब) माहितीचे निवडक प्रसारण सेवेची आवश्यकतेची चर्चा करून यातील विविध टप्पे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [15]

- अ) श्रृंखला निर्देश म्हणजे काय? तसेच श्रृंखला निर्देश सहउदाहरण स्पष्ट करा.
ब) निसाट (NISSAT) व त्याच्या एस. आय. सी. (SIC) वर सविस्तर टिप लिहा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1609

[Total No. of Pages : 2

[5410]-205

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 205 : Knowledge Organisation - B (Theory)

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) What are Rounds and Levels?
- b) Write short biographical sketch of Dr. S.R. Ranganathan.
- c) State the merits of UDC.
- d) Explain the concept of systems & specials.
- e) Write a note on structure of main class in DDC.

Q2) Answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Explain the concept of five fundamental categories of colon classification.
- b) Write a note on contribution of CRG and ISKO in classification research.

Q3) Answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Discuss the standard subdivisions in Demey Decimal classification.
- b) Explain the features of colon classification and write a note on common isolates in CC.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1609

[5410]-205

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 205 : Knowledge Organisation - B (Theory)

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) फेरे आणि पातळ्या म्हणजे काय?
ब) डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांचे संक्षिप्त चरित्र लिहा.
क) यु. डी. सी चे गुण नमूद करा.
ड) सिस्टिम्स व स्पेशियल्स यांची संकल्पना स्पष्ट करा.
इ) डी. डी. सी. च्या मुख्य वर्गाच्या रचनेवर टीप लिहा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) [10]

- अ) कोलन वर्गीकरण पद्धतीतील पाच पैलूसूत्रांची संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) वर्गीकरण संशोधनातील सी. आर. जी (C.R.G.) व आय. एस. के. ओ (ISKO) यावर टीप लिहा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) [15]

- अ) ड्युई डेसिमल वर्गीकरण पद्धतीतील सामान्य उपविभागांच्या तक्त्यांची चर्चा करा.
ब) कोलन वर्गीकरणातील वैशिष्ट्ये स्पष्ट करून त्यातील सामान्य उपविभाग यावर टीप लिहा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1610

[Total No. of Pages : 2

[5410]-206

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 206 : Document Description - B (Theory)

(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write answers in 50 words each : (Any three) **[15]**

- a) Describe CCF.
- b) What is Metadata?
- c) Give the uses of union catalogue.
- d) Describe MARC.
- e) Give the purposes of subject cataloguing.

Q2) Write answer in 100 words : (Any one) **[10]**

- a) Explain with example the sears list of subject heading.
- b) What are the problems in cataloguing of non-print Materials?.

Q3) Write answer in 300 words : (Any one) **[15]**

- a) Explain different forms of centralized cataloguing.
- b) Explain the structure of main entry in AACR-II-R along with example.

P.T.O

Total No. of Questions : 3]

P1610

[5410]-206

B.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

BL - 206 : Document Description - B (Theory)

(2013 Pattern)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1)** प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) **[15]**
- अ) सी.सी.एफ चे वर्णन करा.
 - ब) मेटाडेटा म्हणजे काय?
 - क) संघतालिकेचे फायदे द्या.
 - ड) मार्क चे वर्णन करा.
 - इ) विषय तालिकेचे हेतू स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**
- अ) सेयर्स यांची विषय शीर्षकाची यादी सोदाहरण स्पष्ट करा.
 - ब) ग्रंथेतर साहित्याच्या तालिकीकरणातील काय आहेत?
- प्रश्न 3)** 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **[15]**
- अ) केन्द्रीय तालिकीकरणाची निरनिराळी स्वरूपे स्पष्ट करा.
 - ब) AACR-II-R च्या मुख्य नोंदीचा आराखडा सोदाहरण स्पष्ट करा.

